Gemeente Mook en Middelaar

Analyse welzijnswerk Mook en Middelaar 2025

1. Inleiding

Deze analyse geeft een beeld hoe het welzijnswerk er momenteel binnen de gemeente Mook en Middelaar uitziet en wat de impact is als de gemeente (een deel van) de werkzaamheden rondom welzijn in eigen beheer zou nemen.

2. Huidige situatie

2.1. Werkzaamheden uitgevoerd door de gemeente

De gemeente voert zelf geen welzijnswerk uit, maar ondersteuning in het kader van de Jeugdwet en de Wmo. Het Sociaal Team werkt samen met de lokale keten, huisartsen en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Team Sociaal beleid verzorgt de mantelzorgwaardering.

2.2. Welzijnswerk uitgevoerd door Stichting Synthese

Synthese bekleedt een structurele rol als lokale welzijnspartner en biedt diverse maatschappelijke diensten in Mook en Middelaar: maatschappelijk werk (inclusief Jeugd en Gezin), jongerenwerk en mantelzorgondersteuning.

Synthese vraagt elk jaar een subsidie aan bij de gemeente Mook en Middelaar om het welzijnswerk uit te mogen voeren. Zij maken een berekening hoeveel uur zij nodig hebben en stemmen af met het Sociaal Team en de beleidsmedewerker wat er nodig is dat kalenderjaar. Alles komt samen in een werkplan wat als basis geldt voor de subsidie aanvraag.
De subsidieaanvraag wordt beoordeeld en verleend en het bedrag in 12 termijnen uitbetaald. Het jaar erop vindt er een verantwoording plaats.

De werkzaamheden bestaan uit de onderstaande onderdelen:

a. Algemeen maatschappelijk werk (770 uur)
   - individuele ondersteuning
   - collectieve ondersteuning (bv. rouwverwerking, SoVA)

b. Jeugd en gezin (620 uur)
   - leerkrachten, opvoeders en leerlingen informeren en adviseren.
   - (praktische) ondersteuning aan het gezin bieden.
   - samenwerken met Lijn83 in aanbod groepswerk (faalangst, SoVa).

c. Jongerenwerk (720 uur)
   - outreachend werken naar jongeren en straathoekwerk.
   - (praktische) ondersteuning bieden aan jongeren en ouders.
   - rol spelen bij ontmoeting (o.a. muziek, MFC Koppel)
   - Join Us
   - gastlessen en vraaggerichte voorlichting (over bv. liefde, pubertijd, pesten, social media)

d. Mantelzorg (310 uur)
   - informeren en adviseren aan mantelzorgers.
   - individueel contact met (jonge) mantelzorgers.
   - gastlessen bieden op scholen.
   - activiteit verzorgen in week van de jonge mantelzorger.
   - Diner/taart in de week van de mantelzorger
   - Alzheimercafé samen met vrijwilligers uitvoeren.

Totaal komt dit neer op 2.420 uur per jaar.
Aangezien het uurtarief van Synthese gebaseerd is op productieve uren waarin vakantie, verlof, studie, registratie, intern overleg enz. niet worden meegeteld, is een fte bij Synthese gebaseerd op 1.325 verrekenbare uren. Dit houdt in dat 2.420 uur neerkomt op 1,83 fte (2.420 / 1.325 uur).

Voor de werkzaamheden heeft Synthese in 2025 een subsidie ontvangen van € 223.440. De aanvraag voor 2026 bedraagt € 236.352, inclusief € 5.000 activiteitenbudget. In deze analyse wordt verder gerekend met het afgeronde subsidiebedrag 2026, te weten € 236.000.

Uurtarief Synthese
Het huidige uurtarief van Synthese is een integraal uurtarief van een medewerker.
- Dit omvat bruto salariskosten, sociale lasten en pensioenlasten (conform CAO Sociaal werk, schaal 8).
- Secundaire arbeidsvoorwaarden als onkostenvergoedingen, opleiding en andere personeelsregelingen.
- Ondersteunende diensten: ondersteuning kwaliteitsproces, secretariaat, communicatie ondersteuning, management, finance, ict helpdesk etc
- Materiele kosten voor zaken als huisvesting, automatisering, afschrijvingen etc.
- Vervanging bij langdurige ziekte, zodat diensten t.a.t. kan doorlopen (Synthese is risicodrager verzuim).

Daarnaast zijn professionals geregistreerd in het beroepsregister, waarmee kwaliteit wordt geborgd. Hiervoor moet men intervisie met beroepsgenoten, binnen 5 jaar een aantal scholingspunten moeten behalen en een minimumaantal uren werken in het Sociale Domein.

Uurtarief gemeente
Voor het uitvoeren van de werkzaamheden rondom welzijnswerk wordt uitgegaan van een functie als jeugdconsulent gewaardeerd in schaal 9. Uitgaand van het tarief in 2026 komt dit op € 91.833 per jaar. Uitgaande van een gelijk aantal verrekenbare uren, komt het aantal fte wat de gemeente aan deze werkzaamheden zou besteden, overeen met Synthese te weten te weten 1,83 fte.

3. Impact bij wijzigingen
Als het welzijnswerk op een andere manier wordt ingericht dan het nu wordt uitgevoerd, zal dit merkbaar zijn op diverse onderdelen. Er is meer, minder of anders geschoold personeel nodig (formatie) en de manier van werken moet worden aangepast (uitvoering). Dit kan resulteren in een andere kwaliteit van dienstverlening en (financiële) risico's meebrengen. Aan de andere kant kunnen wijzigingen juist ook kansen bieden voor verbetering.
Hieronder is per onderdeel weergegeven welk impact het heeft en wat de verbeterpunten kunnen zijn.

3.1. Formatie
Synthese beschikt over gespecialiseerde professionals zoals maatschappelijk werkers, jeugd- en jongerenwerkers, mantelzorgconsulenten, buurtbemiddelaars en teamleiders.

Als ervoor wordt gekozen om meer welzijnswerk bij de gemeente te plaatsen, zal er uitbreiding van uren nodig zijn of extra personeel geworven moet worden. De jeugdconsulenten geven aan dat uitbreiding van de uren voor henzelf geen optie is. Intern schuiven van taken is wel een optie, maar dat betekent dat er altijd mensen bij zullen moeten. Voor de Wmo-consulenten geldt dat er mogelijk wat extra uren opgevangen kunnen worden, maar niet het totale maatschappelijk werk.

Huidige medewerkers moeten om- of bijgeschoold worden en nieuwe medewerkers worden ingewerkt. Er moeten 2-3 medewerkers worden geworven met een brede expertise, maar met kleine contracten. De kans bestaat dat er alsnog of juist extra professionals extern ingeschakeld moeten worden als niet alle expertises in huis zijn en/of werving niet slaagt. Dit kost tijd en geld.

Als het welzijnswerk binnen de gemeente als 'taak erbij' wordt gezien is dat erg kwetsbaar, want er is geen achtervang.

3.1.1. Aandachtspunten:

- Vooraf moet duidelijk zijn WAT de gemeente nodig heeft en welke doelen zij nastreeft. Pas dan kan Synthese een goede subsidie aanvraag doen en bepalen HOE zij die doelen gaat behalen.
- De subsidie aanvraag bevat nu vooral uur inzet en geen specifieke doelen die men wil behalen. De uren zijn te tellen, maar hoe zorgen we ervoor dat de gemeentelijke doelen worden behaald?
- Synthese heeft een minimale capaciteit nodig omdat het anders niet meer uit kan om diensten te leveren aan onze gemeente. De medewerkers van Synthese hebben dienstverbanden voor minimaal 24 uur. Als de opdracht kleiner wordt, moeten de dienstverbanden ook worden verkleind. Het is lastig te werven voor (nog) kleinere dienstverbanden.
- Als de gemeente het welzijnswerk zelf doet en de inwoners volledig begeleiden, is er mogelijk meer behoefte aan de gedragsdeskundige en kan het contract met deze professional worden opgehoogd. Dit biedt zowel kansen door deze expertise breder te kunnen gebruiken, maar werkt ook kostenverhogend.

3.2. Uitvoering

Synthese opereert vanuit een lokale aanpak met ervaring in wijkgericht en laagdrempelig werken. Hun betrokkenheid in scholen, buurten en bij mantelzorgers (zoals huisbezoeken) is goed ingebed en zichtbaar[1].
De gemeente moet voor de organisatie van trainingen en ander groepsaanbod een nieuwe uitvoeringslaag opbouwen, waarbij gebruik gemaakt kan worden van bestaande samenwerkingsrelaties met maatschappelijke partners. Gemeentelijke medewerkers beschikken over dezelfde opleiding als de medewerkers van Synthese of zijn bereid voor specifiek aanbod opgeleid te worden.

Synthese heeft gespecialiseerde methodes en kan door de samenwerking met de gemeente Heumen en de regio collectief groepsaanbod leveren en gerichte expertise, waar en wanneer nodig.
Gedurende het jaar zijn er meerdere overlegmomenten, zowel op bestuurlijk en beleidsniveau als met de uitvoering. Tijdens deze momenten komen zowel de ontwikkelingen op welzijnsgebied als de onderlinge samenwerking aan de orde. Hierdoor wordt de tussenliggende kloof verder verkleind.

3.2.1. Aandachtspunten:

- Het werkplan zou in theorie opgesteld moeten worden in samenwerking met het Sociaal Team en dienen als basis voor de subsidie aanvraag. In de praktijk wordt opgemerkt dat de subsidie aanvraag vaak al wordt gedaan voordat het werkplan vastgesteld is. Jaarlijkse regie vanuit de gemeente is noodzakelijk, zodat de geleverde input wordt verwerkt in het werkplan.
- Het werkplan moet een goede onderbouwing geven voor hetgeen Synthese gaat doen in dat betreffende kalenderjaar.

[1] Team Mook en Middelaar | Synthese - Thuis in je wijk | MaasBuren.nl

- Er moet een betere samenwerking worden opgezet met wederzijdse verwachtingen en goede concrete afspraken om overlappende werkzaamheden te voorkomen. Een optie zou kunnen zijn dat Synthese regelmatig werkt vanuit het gemeentehuis en zo verbinding maakt met het ST.
- Het ST heeft het liefst (nog) kortere lijnen en wil de taken dichtbij huis houden/halen.
- Afstemming en duidelijkheid rondom taken en verantwoordelijkheid bij casuïstiek blijft noodzakelijk.
- Voor het maatschappelijk werk moet een veel hechtere samenwerking komen met het ST. Het is belangrijk samen te kijken naar de taakverdeling en toebedeling van hulpvragen, waarbij ieder zijn eigen werk of formatie heeft.
- Bij een aanpassing in de huidige werkwijze zal er extra beleidscapaciteit nodig zijn om deze nieuwe manier van werken te coördineren en dit in- en extern af te stemmen. Er moet samen breed worden gekeken naar welke ondersteuningsbehoeften onze gemeenschap heeft, en hoe je die binnen het spectrum maatschappelijk werk – ST – reguliere begeleiding zo goed mogelijk kunt opvangen.
- Synthese biedt collectief groepsaanbod aan in de regio (Venray/Gennep). Er is dus aanbod, maar alleen bereikbaar met een auto.
- Het blijft voor de schaalvergroting noodzakelijk dat de opdracht aan Synthese gelijk blijft aan buurgemeente Heumen.
- Synthese biedt nu niet het onderdeel ‘hulp bij scheiding’ aan. Zij waren niet in staat om complexe casussen op te pakken, terwijl juist hier een vraag lag. De andere welzijnsaanbieder kan deze casussen wel oppakken, waardoor in 2024 de keus is gemaakt om dit onderdeel ergens anders te beleggen.
- Wat door de Wmo-consulenten wordt gemist is een aanbod voor mensen met dementie.
- Synthese biedt waar mogelijk en nodig ook 1 op 1 begeleiding aan volwassen mantelzorgers. De mantelzorgondersteuner geeft aan dat er zeer beperkt de tijd is om individuele trajecten op te pakken. Synthese probeert zoveel mogelijk in te zetten op collectief aanbod zodat ze binnen de uren meer mantelzorgers bereiken.
- Bij het onderdeel mantelzorg wordt een schaalvoordeel bereikt doordat dit voor zowel Heumen als Mook en Middelaar tegelijkertijd wordt georganiseerd. Aangezien de locatie altijd in Malden is kan dit een drempel opwerpen voor deelnemers uit Mook en Middelaar.

3.3. Kwaliteit

Synthese heeft methodieken, netwerkkennis en gevestigde relaties in de regio, waarbij het als onderdeel van Unitus beschikt over vakinhoudelijke expertise en lokale knowhow. Synthese geeft aan snel te kunnen opschalen of vertragen op basis van wijkbehoefte. Ervaring leert dat Synthese werkt met een Mook en Middelaar-team, waardoor op- en afschalen nagenoeg niet mogelijk is.

Uit ervaring blijkt dat een specifieke, maar -te- kleine opdracht (zoals voorzorgcirkels) voor Synthese niet altijd uitvoerbaar is. Het is niet altijd mogelijk de opdracht erbij te doen of er tijdelijk op uit te breiden. Het gaat dan om een te tijdelijke opdracht en/of met te weinig uur om een medewerker op aan te nemen of op te scholen. Deze uitdaging geldt naar alle waarschijnlijkheid ook bij inbreiding: de flexibiliteit om een diversiteit aan onderwerpen te kunnen uitvoeren ontbreekt.
Zelf uitvoeren betekent dat de gemeente de verantwoordelijkheid is voor de diversiteit en kwaliteit en zelf het risico loopt op verminderde effectiviteit. Synthese heeft op personeel vlak dezelfde uitdagingen die de gemeente zou hebben als er extra of anders geschoold personeel nodig is.

3.3.1. Aandachtspunten:

- De wens is te komen tot een vorm van een gezamenlijke toegang, meer samenwerken en wellicht werken vanuit het gemeentehuis.
- Synthese moet de afspraken nakomen rondom de gevraagde inzet om te voorkomen dat er (te) lang geen inzet wordt gepleegd op bepaalde gebieden. Synthese geeft hierbij aan dat zij de afgelopen jaren wel het aantal uren inzet heeft gepleegd, maar dat dit niet altijd door dezelfde persoon is uitgevoerd. Borging van de inzet (ook bij afwezigheid) blijft van belang.
- Belangrijk om alert op te zijn is of alle aanmeldingen worden opgepakt en verwerkt of dat er werk is blijven liggen.
- Tijdens een eventuele overgangsfase van werkzaamheden, kunnen services tijdelijk minder goed of minder snel beschikbaar zijn. Inwoners en samenwerkingspartners moeten hierover beter worden ingelicht.

3.4. Risico's

- Financieel: zelf uitvoeren brengt extra budgettaire druk (formatie, overhead, infrastructurele kosten). Ook de kosten voor coördinatie, kwaliteitsborging, HR en procesmanagement komen bij de gemeente te liggen; daarbij hoort ook scholing en begeleiding. Synthese geeft aan dat de subsidie vanuit de gemeente niet alle kosten dekken die Synthese nu maakt.
- Inbouw van structuur en methodiek: Synthese beschikt waarschijnlijk over beproefde werkmethoden, kwaliteitsprotocollen en dat moet de gemeente zelf opbouwen.
- Schaalvoordeel: er wordt een schaalvoordeel gehaald doordat Synthese dezelfde werkzaamheden voor meerdere gemeenten tegelijkertijd kunnen uitvoeren. Bij inbesteding is de verwachting dat we een veel grotere ureninzet nodig hebben dan nu bij Synthese wordt afgenomen. Meerdere kleinere functies zijn nodig, omdat je wel alle expertise in huis wil halen.
- Aanbod: kan bij een wijziging in de werkwijze, de inzet binnen alle facetten van het welzijnswerk nog wel worden geleverd? Zijn de juiste professionals in dienst, weten we wat de inwoners nodig hebben en wat zijn de gevolgen voor de samenwerkingspartners?
- Continuïteit: grootschalige aanpassingen binnen de huidige werkwijze zijn een risico voor de continuïteit, vooral bij mantelzorg of maatschappelijke begeleiding.

NB. Synthese heeft aangegeven dat gemeente Mook en Middelaar met de huidige afname op het minimum zit wat zij kunnen en willen leveren. Als de wens is onderdelen over te hevelen naar de gemeente, betekent dit dat Synthese geen subsidieaanvraag meer zal doen. Zij kunnen dan niet meer de gewenste kwaliteit leveren voor het geheel aan welzijnswerk. Dit heeft tot gevolg dat er een andere partij gevonden moet worden voor de taken die de gemeente niet zelf kan/wil/gaat uitvoeren.